

Begravningsverksamheten och Svenska kyrkan som huvudman

Katarina Evenseth Begravningschef i
Göteborgs kyrkliga samfällighet samt
ordförande i Föreningen Sveriges
Kyrkogårdschefer

Begravningsavgiften – gemensam från och med 1 januari 2017

- Alla som är folkbokförda i Sverige ska betala begravningsavgift beräknad på samma avgiftssats oavsett bostadsort.
- Gäller än så länge enbart för de kyrkliga huvudmännen
- Undantag – Stockholm och Tranås

Beräkningsgrunder

- Gemensam nationell finansiering
- Samtliga kyrkliga huvudmäns förslag till kostnadsberäkning jämförs med den totala beskattningsbara inkomsten för de personer som omfattas av begravningsavgiften.
- Kammarkollegiet fastställer avgiftssatsen samt beräknar den andel av de samlade intäkterna som ska tillfalla respektive huvudman.

Syftet med utjämningen

- En utjämning av förutsättningarna för begravningsverksamheten
- Samma begravningsavgift över hela landet
- Huvudmannen är inte längre beroende av det lokala ekonomiska underlaget för finansiering av den egna verksamheten.

Farhågor med en gemensam begravningsavgift

- Kan bli kostnadsdrivande
- Innehåller inga incitament till besparingar
- Vad är god kvalitet på kyrkogårdsskötsel?
- Svårkontrollerat
- Nuvarande begravningsavgifter varierar mellan 6,5 öre och 77 öre

Kontrollsystem

- Begravningsombuden gör bedömningen av om huvudmannens kostnadsberäkning är realistisk och rimlig.
- Kammarkollegiet fastställer avgiftssatsen
- Varje huvudmans andel av de totala begravningskostnaderna redovisas.
- Förhoppning att detta blir ett incitament för varje begravningshuvudman att bedriva sin verksamhet så kostnadseffektivt som möjligt.

Den pastorala ledningen

- Kyrkoordningen 2 kap 9 §: Kyrkoherden leder alla verksamhet i församlingar och pastorat. Här avses inte bara den grundläggande uppgiften utan också församlingens förvaltning och begravningsverksamhet.

Ragnar Svensseruds utredning:

- Det är osäkert vad det pastorala ledningsansvaret innebär men det finns även en oro över kyrkoherdens möjlighet att utöva ledarskapet på ett meningsfullt sätt. Det kan gälla otillräcklig kunskap om "branschen" men även att intresse saknas.

Lösning – pastoralt ansvar

- Delegationsordningar
- Kyrkoherdens ledningsansvar sker med urskiljning och fingertoppskänsla

Den lokala strukturen

- Svenska kyrkans lokala struktur utgörs sedan 1 januari 2014 av fristående församlingar samt flerförsamlingspastorat.
- Pastoraten är den enda form av samverkan som regleras i kyrkoordningen – detta gäller även för begravningsverksamheten, förutom begravningsamfälligheten i Göteborg
- Begravningsfrågorna behöver en tydligare plats inom den kyrkliga organisationen – på lokalnivå, stiftsnivå och nationell nivå

Beskattningen

- Svenska kyrkan är i normalfallet inskränkt skattskyldig.
- Skatteverket anser att begravningsverksamheten har en sådan naturlig anknytning till Svenska kyrkans huvudsakliga uppgift att den normalt ska vara skattebefriad.
- Skattebefrielsen tillämpas för sådana tjänster som anges i begravningslagen.

Beskattningen forts.

- Skattefriheten är begränsad till tjänster som utförs inom det egna verksamhetsområdet.
- Reglerna för beskattning utgör en tröskel för effektivisering av begravningsverksamheten genom samverkan.

Begravningsamfällighet i Göteborg från och med den 1 januari 2018

- 18 november 2015 Beslut i kyrkomötet
- 15 december Information till IDAU samt kyrkoråden i församlingarna
- 16 december Beslut i Kyrkostyrelsen om införandebestämmelser
- 20 januari 2016 Remiss till de 9 pastoraten
- 5 februari Remissammanställning klar
- 26 februari Beslut i Församlingsutskottet
- 15 mars Beslut i Stiftsstyrelsen

Risikanalyt – Begravningsverksamheten i Göteborg

- Oklara ansvar/mandat
- Ökat informationsbehov till personalen
- Vilka tjänster ingår i den nya organisationen? Lön, HR, växel, IT, fastigheter
- Hur möter vi pastoratens intressen av begravningsfrågor
- Hur interagerar nuvarande KGS med ett ID för begravningsfrågorna
- Finns ett ökat behov från pastoraten av tjänster från kyrkogårdsförvaltningen

Ansvar – kyrkoråd/församlingsråd - begravningsfrågor

- Pastoraten samverkar initialt genom ID samt en arbetsgrupp för begravningsfrågor. Gruppen består av förvaltningschef, sakkunniga samt 6 förtroendevalda
- Ett kyrkogårdsfullmäktige behöver bildas med någon form av utskott under sig
- Egen arbetsmiljökommitté från 1 januari 2016

Svenska kyrkans ansvar som begravningshuvudman

- Begravningsverksamheten bedrivs i Svenska kyrkans församlingar och pastorat både i anslutning till och åtskild från församlingens grundläggande uppgift.
- Skilda regelverk och skilda finansieringsformer men samtidigt med omsorg i mötet med enskilda människor.
- Begravningsverksamheten vänder sig till alla, oavsett om mötet sker med en medlem i Svenska kyrkan eller med en person av annan trostradition eller en icke troende.

Ansvar forts.

- Begravningsverksamheten är inget sidospår i församlingens arbete. Detta uttrycks genom personalens anställning, kyrkorådets sammanhållna ansvar och kyrkoherdens ledningsuppdrag över all verksamhet.
- Begravningsverksamhetens syfte är att ge former och innehåll åt hela samhällets ansvar och vilja till ett värdigt omhändertagande av de döda.
- Detta förutsätter en särskild sakkunskap, arbetsorganisation, resurser och förmåga till utveckling.

Hur hanterar Svenska kyrkan att inte vara begravningshuvudman?

- Hur hanterar Stockholms kyrkogårdsförvaltning och Tranås detta idag?
- Speciallagstiftning
- Länsstyrelsen tillsynsmyndighet
- Vad händer med det pastorala inflytandet?
- Begravningsavgift – begravningspeng?
- Kulturarvet?
- Bemötandet av övriga trossamfunds behov vid begravning?